ווייטער פריהלינג...

ווייטער פריהלינג.

„ווידער איז ער דאָ, דער יום טוב פון ליעבע, די ערוואכונג פון דער נאַטור, מיט איהרע ווייך גלעטענדע סאמעטענע ווינטעלאך, ניי־ערוואכטע פערלאנגען און האָפנונגען אויף גליק.“ — אזוי זאָגען פיעלע וועלכע שרייבען, בעשרייבען און בעזינגען דעם פריהלינג.

איך... זאָג עס ניט. איך פיהל אַנדערש. ווען איך דערזעה דעם פריהלינג, טראַכט זיך מיר: באַלד ווייטער ווינטער...

קוקענדיג אויף דער נאָך איינגעשלאָסענער קנאַספע, זעה איך שוין די פערוועלקטע בלום. ווען די בוימער טהוען זיך אָן אין זייערע ניי־גרינע קליידער, זעה איך שוין, ווי די פערגעלטע, צודאַרטע בלעטלאך פאלען צום באָדען און שטילען שרייען פון בייזען ווינט...

איך זעה דעם טויט פון זאכען, ווען זיי ווערען ערשט געבאָרען...

גאַנצע אבענדען זיץ איך אָפּ אליין מיט זיך און וויים, קיינער וועט צו מיר ניט קומען. מיר ווילט זיך אויך צו קיינעם ניט געהן. איך קוק שטונדען לאַנג אַרויס פון מיין פענסטער, וואָס קוקט טרויעריג אַרויס צו אַ סך אַנדערע פענסטער, ווי מיינע, וואָס שניידען זיך אין גאַנצע שורות אין די גרויסע טענעמענט הייזער, ווי זיי קוקען אַרויס מיט בענקעניש און אומעט איבער דער פוסטקייט וואָס פיהלט אויס דאָס אָרים לעבען אונטער זיי...

אין איינע פון די פענסטער זעה איך זי, די יעניגע, וועלכע האָט נאָך אליין ניט אָנגעפאנגען צו לעבען נאָר דורך לאנגע יאהרען שווערע אַרבייט געהאָלפען „איהם“ צו „ענדיגען“... „ער“ קוקט איצט אויף איהר פון אויבען אראָפּ. פון איהרע מידע אויגען קוקט שרעק

אַרוים איבער דעם געדאַנק, אַז באַלד וועט ער אויף איהר ניט וועלען קוקען...

איך זעה זי שוין אַ איבערגעפּאַהרענע אונטער די רעדער פון'ם רייט־וואַגען אויף וועלכען „ער" טראָגט זיך אין גע‏יעג נאָך ערפאָלג...

ווי אומגליקליך זי קוקט אויס צו זיין! ווי דערשלאָגען, ווי ענטמוטהיגט ווען זי וואַרט פאַר איהם און ער קומט ניט! און ווען ער קומט, זעהט אויס, ווי זי וואָלט זיך פאַר איהם וועלען פערוואַנד־לען אין אַן אַנדערער... אַ איינגערע, אַ שעהנערע, אַ מעהר צופריעדענ־שטעלענדע. ער זעהט עס... און דאָס פערגרעסערט דעם אומגליק; ליעבע איז אַ שפּיעל אין וועלכע מען טהאָר ניט ווייזען די קאָרטען...

די יוגענד פון דער פרוי איז דער פריהלינג פון איהר לעבען. דאָס איז די יוגענד פון דער ר י י כ ע פרוי. די אָרימע, עלענדע וויים ניט פון פריהלינג, פאַר איהר איז אייביג הערבסט און ווינטער...

אַ מאַן וויל שטענדיג אויסזעהען צו זיין דער שטאַרקערער פון דער פרוי. און ווערט ער שטאַרק אויפ'ן רעכענונג פון איהר... שוואַכקייט, ווערט ער איהר דערפאַר אַ שונא...

ניטשע זאָגט: „ווען דו האָסט איינמאָל איינעם געגעבען די געלעגענהייט צו ווייזען זיין גרויסקייט, און ער האָט זיך דערמיט צו דער צייט ניט בענוצט, וועט ער דאָס דיר קיינמאָל ניט מוחל זיין..."

איך קוק אויף מיין האַנד און קוש דעם קוש, וואָס ע ר האָט אויף איהר, צום לעצטען מאָל, פאַר אוועקגעהן, איבערגעלאָזען. איך האָב איהם... ליעב. ער ווייסט ניט, ווי שטאַרק איך ליעב איהם, און איך וועל דאָס איהם... איך קען דאָס איהם ניט זאָגען. זיין ניט ליעבען מיך, ניט וויסענדיג, ווי היים איך ליעב איהם וועט פער־וואונדען מיין האַרץ. זיין ניט ליעבען וויסענדיג ווי איך ליעב — בעליידיגען מיין שטאָלץ. מיין בעליידיגטען שטאָלץ וועלען אַלע קענען זעהן, מיין צו־וועהטאָגטע האַרץ — ניט. איך קען מיינע ליידען בעהאַלטען... גוט, ג ו ט בעהאַלטען...

און זיי זיינען מיר טייער מיינע ליידען. איך פערשטאַרק זיי נאָך מיט פערשיעדענע פאָרשטעלונגען וועגען זיין ליעבע צו אַנדערע

און פיהל א פיינליכען פערגעניגען אין מאטערען זיך, אין ליידען פאר איהם...

ער האט מיך אזוי געבעטען צו איהם קומען! ביי איהם, זאגט ער, איז שטיל און גוט. ניטא קיין זייטיגע, פרעמדע מענשען, וועלכע זאלען שטערען צו ליעבע. איהם ארט ניט די עפענטליכע מיינונג, און דאך זוכט ער זיך פון איהר צו בעהאלטען... אויב די ליעבע זיינע איז בערעכטיגט פון זיין הארץ, זיין נשמה, זיין געוויסען, פאר וואס זאל ער זיך וועלען אזוי מיט איהר בעהאלטען, ווי מיט א פערברעכען?

אויב ער וויל זיין דער זיעגער, וויל איך ניט זיין די בעזיעגטע, זאל מיין זיעג בעשטיין אין דעם, וואס איך וועל זיך ניט לאזען בעזיעגען. איך מוז זיין די הערשערין פון מיין ווילען, אויב איך וועל איהם ניט מאכען פאר א שקלאף צו זיין געוויסען, צו וואס בריינגען איהם דערצו ער זאל דערנאך דארפען פאר מיר ל י י ד ע ן?!

ניין. איך וועל צו איהם ניט געהן, מעג ער מעהר צו מיר קיינמאל ניט קומען!

איך האב בלויז געוואלט זעהן די הויז, אין וועלכע ער וואוינט. די פענסטער פון זיין צימער.

זי איז געווען האלב־בעלויכטען. — קיינער האט זיך דורכ'ן געדיכטען פארהאנג ניט געזעהען. — איך בין געשטאנען אין א פינסטער ווינקעל אויף דער זייט גאס געגענאיבער, און מיין הארץ האט שטארק געקלאפט: זיין פענסטער. ס'איז ליכטיג... ווען איך געה איצט אריין צו איהם, בין איך ניט מעהר אליין. נאר אריינגעהן און גלייך אוועק. אוועקטראגען מיט זיך די בעריהרונג פון זיין האנד, א קוש, א בליק, א ווארט...

אבער ניין. איך האב זיך אויף דעם ניט געקענט בעשליסען. וואס וועט ער, אפילו ער אליין דענקען וועגען מיר?! ניין, איך טאהר צו איהם ניט געהן, ער קען דאך צו מיר קומען. און דאס, אין וואס מיין ווייסער צימער מיט די דינגע וועגט און נאהענטע צו איהם מענשען שטערען איהם, דארף סיי ווי ניט געשעהן...

דאס איז זיין פענסטער. ער זיצט געוויס אין א ווינקעל פון

זיין אָפּגעזונדערטען צימער און לעזט. אָדער ליעגט אויף זיין בעטעל און טראַכט, טראַכט קען זיין וועגען מיר. וואָס וואָלט ער טהאָן, ווען ער וויים, דאָס איך שטעה דאָ אַזוי נאָהענט... ער וואָלט לויפען צו מיר און רופען, בעטען צו זיך...

די פאָרהאַנג אויף זיין פענסטער האָט זיך צונומען. אַ פרויען־פיגור האָט זיך הינטער איהר בעוויזען. זי האָט אַרויסגערוקט איהר קאָפּ אין דרויסען, געקוקט צום הימעל... נאָך איהר איז ער צוגעקומען. ער, ע ר !.. זי האָט אויסגעדרייט צו איהם איהר געזיכט, איהרע ליפּען פאר א קוש... זיין קאָפּ האָט זיך איבער איהר אָנגעבויגען. זיי זיינען ביידע מיט אַמאָל ניעדעריגער געוואָרען, אַ ווענטעל פון אַ שטוהל האָט זיי פערשטעלט. און איבער דער ווענטעל האָבען זיך צוויי ווייט ענטבלויזטע שניי־ווייסע אָרעמס געפלאָכטען...

דערנאָך די אָרעמס פערשווינדען. אין צימער איז געוואָרען פינסטער... און אפשר איז דאָס מיר פינסטער געוואָרען פאַר די אויגען פון דער שוואַרצער כמאַרע, וואס האָט אַרומגעכאַפּט מיין נשמה, צונויפגעדריקט מיין האַרץ און געמאַכט פיהלען, ווי אַרויסגעשטויסען פון דער וועלט...

ווי בין איך צו זיך געלאָפען ! ווי געיאָגט פון בייזע גייסטער. אָבער איצט... איצט בין איך רוהיג... איך האָב מיר געהייסען זיין רוהיג און בין איצט רוהיג, רוהיג ווי אַ טויטע...

א ווייכער ווינטעל קיהלט מיין הייסען שטערען, אימיצער זינגט פון פריהלינג... פון גליק, פון ליעבע...

שבת־נאַכט

ער טיק־טאַק פון דעם זייגער, דער פולס פון דער צייט קלאַפּט, קלאַפּט ווי מיין הארץ; רעגעלמעסיג, איינטאָניג. פּלוצלונג שפּרינגט עס אונטער... פערשטאַרבט... און קלאַפּט ווייטער. —

איך האָב פּראָבירט צו שיקען מיינע געדאַנקען ווייט, איבער דער גאַנצער וועלט, און זיי זיינען באַלד צוריקגעקומען צו קאָנצענטרירען זיך אין מיר, ארום מיר אליין. ווי א פוסטע זאַך, ווי א ליידיג שיפעל שווימט ארום מיין קליינע וועלטעל איבער'ן גרויסען ים פון לעבען.

און וויפיעל איך וויל מיך פערנעהמען מיט די צרות פון דער גאַנצער וועלט, מיט די ליידען פון דער מענשהייט, העלפט ניט. אומזיסט. מיין „איך" וויל ניט, קען ניט זיין גלייכגילטיג צו זיך, און מיין פעסימיזם, אנשטאט ברייננגען מיך צום דענקען וועגען זעלבסט־מאָרד, דערגעהט אזוי ווייט אז — מיך אַרט ניט וואס איך לעב...

עס איז מיר אומעדיג, אזוי פיינליך, שרעקליך אומעדיג, היינטיגען אָבענד מעהר ווי אין וועלכען ניט איז אַנדער אבענד פון דער וואָך. און איך ווייס שוין גאָר ניט פאר וואָס דאָס איז, — היינט איז שבת־נאַכט...

דער שבת־נאַכט אומעט האָט זיך אין מיר געהאָדעוועט צייט פון די קינדער־יאָהרען אָן און איז אויסגעוואקסען אין א כראָנישען טרויער, אין א מין רעליגיעזע מעלאַנכאָליע.

איך קעהר מיך אין געדאַנקען אום צוריק צו מיינע קינדער־יאָהרען, מאַך צו די אויגען און זעה זיך אין א פרייטאָג צו נאַכט צווישען מיינע אייגענע אין יענער, אַלטער וועלט. ווי שעהן מען פלעגט ביי אונז בעגעגענען דעם שבת! גוטמוטיג פלעגט מיט'ן

שבת ווערען דער שטרענגער טאַטע. ווייך און האַרציג — די שטילע מאַמע. אַלע הויזיגע האָבען אויסגעקוקט ווי בענייעטע און מעהר פון אַלעמען — די באָבע. זי פלעגט זיך אויספּוצען אין איהרע בעסטע קליידער און מיט אַ קינדערש שמייכעל, מיט פרומע ליפּען צו־טהיילען יעדערען אַ גוט וואָרט. און דער זיידע, דער תמיד בע־זאָרגטער, איבער׳ן לאַנגען גלות אַריינגעטראַכטער זיידע, מיט וואָס פאַר אַ האַרציג־נשמה׳דיגען נגון, ער פלעגט זינגען דעם שלום עליכם צו די מלאכי השלום!

קיינמאָל האָט מען שבת ביי אונז געטהאָן וועלכע ניט איז וואָכעדיגע אַרבייט. די עלטערען האָבען פערבראַכט דעם טאָג אין רוה, און די יונגע אין פ ע ר ב ר י י נ ג ע ן; עס פלעגען זיך צוזאַמענקומען יונגע לייט צו די ברידער... מיידלאַך צו די שוועס־טער... פלעגען צוזאַמען לעזען, זינגען, שפּיעלען אין „פאַנדען” און געהן שפּאַצירען.

שבת — דאָס איז געווען דער שעהנסטער, בעסטער, גרעסטער, ליעבסטער טאָג פון וואָך!

דערפאַר ווען דער שבת׳דיגער טאָג פלעגט זיך נעהמען נויי־גען צום אָבענד, פלעגט אַ מאָדנע משא, אַ שווערער געפיהל, אָנ־הויבען דריקען דאָס האַרץ און פרעסען. און ווען קומען פלעגט די צייט פון מאַכען הבדלה, אָפּשיידען די הייליגקייט פון וואָך, די ליכט פון פינסטערניש, פלעגט וויינען, וויינען די נשמה: איהר האָט זיך אַזוי ניט געוואָלט צושיידען מיט דער אַנדערער נשמה, די נשמה יתירה, וואָס פלעגט קומען נאָר אויף שבת!...

אויף דעם אָרט וואו עס האָבען פרייטאָג צו נאַכט אַ סך ליכט אין לייכטער געברענט, האָט זיך שבת־נאַכט טרויעריג געשמאָלצען די לאַנגע הבדלה וואָס פלעגט באַלד, נאָכ׳ן הבדלה מאַכען, אויס־געלאָשען ווערען אינ׳ם צוגאָסענעם אויפ׳ן אָפּגעדעקטען טיש רויטען וויין.

דער מאַמעס ליכטיג פנים פלעגט זיך בעציהען מיט אַ שטילען טרויער. זי האָט געהאָלפען דעם טאַטען זיך קלייבען אין וועג אַריין, צו פאָהרען אין וואַלד, וואו ער איז געווען איין איד צווישען אַ סך פּויערים. זי איז איהם אַלץ נאָכגעגאַנגען און פערזאָגט ער

זאָל זעהן ווי ער פאָהרט. דערנאָך נאָכגעקוקט די פוהר ביז זי האָט זיך שוין מעהר ניט געזעהן.

און אומעדיגקייט, א וואָכענדיגקייט האָט אויסגעפיהלט יעדער ווינקעלע אין פעררונקעלטען הויז. עס האָט זיך געלאָזט הערען דער באָבע'ס „גאָט פון אברהם“. זי האָט בכיון אָפּגעצויגען און צוגעצויגען דעם זאָגען איהר המבדיל כדי נאָך א ווײַלע פערהאַלטען די זינדיגע אין גן עדן, זיי זאָלען אזוי גיך ניט דאַרפען געהן צוריק אין גיהנום...

די גוטע באָבע, זי איז אַלע מאָל און צו אַלעמען געווען אזוי גוט, אפילו צו די רשעים אויף יענער וועלט!

זי האָט שטאַרק געהאַלטען פון יענער וועלט, די א מ ת ' ע וועלט. ד י ו ו ע ל ט, פלעגט זי זאָגען, איז נאָר געמאַכט געוואָרען כדי אויסצופּרואווען דעם מענשען, זעהן וויפיעל מעשים טובים ער קען אויפטהאָן. און אז וועה איז צום יעניגען וועד עס קומט א ה י ן אין ליידיגען, קומט מיט גאָרנישט! א מענש וואָס האָט גאָרנישט אויפגעטהאָן פאַר'ן לעבען, איז ניט ווערט דעם טויט... ניט ווערט די ערד זאָל איהם נעהמען. אזעלכע דאַרף די ערד אויסשפּייען.

כמעט אַלע מאָל שבת-נאַכט פלעגט זי זיך צוריידען וועגען טויט. דער זיידע פלעגט איהר בעמערקען: „שוין, אויף א פולע וואָך“... ער האָט זיך ניט פאַרגעשטעלט קיין גליקען אויף יענער וועלט. מ'מוז געהן אהין, פלעגט ער זאָגען, ווייל מען מוז. מען קען זיך פון טויט ניט אַרויסדרעהען. ס'איז דאָך אָבער בעסער צו זיין א לעבעדיגער הונט ווי א טויטער לייב. אויב זי, די באָבע, האַלט זיך ביים לעבען אין איין גרייטען צום טויט איז דאָך ניט שייך, אז איהר געפעלט עס אזוי, איז ער מסכים... ער וואָלט אָבער מוחל זיין דעם פערגעניגען, אז לעבען — דאַרף מען זעהן וואָס מ'קען טהאָן פאַר'ן לעבען ניט פאַר'ן טויט. נאָר וויל יע, וויל ניט געהן אהין, קיין אנדער ברירה איז דאָך ניטאָ. בעת מען ווערט געבאָרען איז מען דאָך בעשטימט אויף צו שטאַרבען. פון וואָס מ'ווערט גענומען צו דאָס מוז מען געהן. אָט, מ'טאַנצט ווי עס איז אָפּ די נאַרישע חתונה, מ'לעבט אָפּ דאָס לעבען. אלטע מוזען לאָזען דעם פלאַץ פאַר נייע, אזוי געהט עס...

אזוי פלעגען זיי דאָס רוב ריידען שבת־נאַכט, אָבער קיינמאָל ניט פרייטאָג־צו־נאַכט, אָדער שבת. זיי האָבען זיך געהיט ניט צו פערשטערען דעם הייליגען יום טוב מיט טרויעריגע רייד. שבת האָבען זיי געדאַנקט גאָט פאר'ן נחת וואָס זיי האָבען פון די קינ־דער, פון די קינד'ס קינדער, די אייניקלאַך און האָבען געגאַרט צו דערלעבען זעהן די אור־אייניקלאַך און געהאָפט צו דערלעבען אור־אור־אייניקלאַך. דער שבת האָט אַריינגעבראַכט רוה און פריעדען, מעהר פערלאַנגען און בעסערע האָפנונגען אין זייער אַלט־יונגע נשמות.

ניטאָ מעהר דער זיידע, ניטאָ מעהר די באָבע. אַלט און שוואַך זיינען ערגעץ טאַטע מאַמע, צוזעהט און צושפרייט די שוועסטער און ברידער; ניטאָ מעהר די פרייטאָגדיגע פרייד, איבערגעבליבען איז נאָר דער שבת־נאַכטיגער אומעט...

אין קאַמפּף מיט זיך...

מיט פאַרוואורף קוקען אויף מיר די שטומע ווענט פון מיין בלאַסען צימער פאַר ניט אריינלאָזען צווישען זיי א שטראַהל פון גליק.

פינסטער קוקען אויף מיר פייכטע אויגען פון קאַלטען שפּיעגעל פאַר ניט לאָזען זיי זעהן די ליכטיגע וועלט.

בין איך שולדיג וואָס איך קען זיך ניט גליקליך מאַכען? האָב איך מיך פיינט וואָס איך לאָז זיך ניט ליעבען?

פאַר וואָס לאָז איך די געדאַנקען געהן געגען די געפיהלען וואָס זיינען ווי שוועסטער צו מיינע פערלאַנגען? פאַר וואָס, פאַר וואָס?

עס קען זיין איך האָב זיך פיינט, בין זיך אליין א שונא...

ז י ך פיינט און קען דאָך פון זיך ניט אוועקגעהן, וועל שוין מוזען זיין אזוי מיט זיך ביז דער טויט וועט קומען...

איך היים מיר אוועק פון זיך אין געדאַנקען, זיך פערלירען צווישען מיליאָנען אַנדערע אין דער גרויסער וועלט, נ י ט ז י י ן: ניטאָ, איך בין ניטאָ, אָבער, וועמעס הענד שטרעקען זיך אויס נאָך... א י ה ם? וועמעס ליפּען רופען אויס ז י י ן נאָמען?..

א שרעק נעהמט מיך ארום. איך האָב מורא פאַר משוגע ווע־רען. איך וויל צונויפנעהמען מיינע מיעדע געדאַנקען אין א י י ן געדאַנק איבער — — — ניט דענקען... איך וועל אונטערדריקען מיינע געפיהלען, איך וויל זיין גלייכגילטיג צו זיך, צו אַלעס וואָס ארום מיר, איהם צוריק רופען און זאָגען: דו האָסט מיך ליעב, איך האָב זיך פיינט. מיך אַרט ניט וואָס דער סוף וועט זיין; מעג איך ווי טויזענדער אַנדערע פערלאָרען געהן, מעג איך זיך געפינען בעליידיגט, פערלאָרען, פערשטויסען אויף שפּעטער. איך וויל מעהר

ניט זיין וואָס איך בין; זיין איינזאַם און עלענד. ליגען אַזוי איינ־געוויקעלט אין טיעפען טרויער נאָך מיין טויטען לעבען...

רופען איהם צוריק נאָך דעם ווי ער איז דאָ געווען און איז אוועק, קען זיין, מיט דעם בעשלום מעהר קיינמאָל ניט צו קומען! פאַר וואָס האָב איך פריהער, מיט אַ ווײַלע צוריק, ווען ער איז דאָ נעבען מיר געזעסען, איהם ווי ניט געזעהן... ער האָט געקוקט אויף מיינע האַלב צוגעמאַכטע אויגען, געזאָגט איך בין זעהר בלאַס, קוק אויס צו זיין מיעד, קראַנק, געפרעגט וואָס מיר איז און איך האָב געענטפערט — ג אָ ר נ י ש ט.

אויב אַזאַ שווייגען ווי דער, וואָס איך האָב געשוויגען, קען גאָרנישט זאָגען, איז אומזיסט דאָס ליידען... ווער עס פערשטעהט ניט די שפּראַך פון שווייגען, פון די אויגען, פון דער האַנד, פון דער שטימע — דער ליעבט ניט.

ער ליעבט מיך ניט. אָבער, אַז ער ליעבט ניט, איז צו וואָס קומט ער? איז דאָס נייגעריגקייט וואָס בריינגט איהם צו מיר צו ז ע ה ן אויב א י ך ליעב איהם? איז דאָס אַ פערלאַנג צו פערגלייכען מיך מיט אַנדערע?

איך האָב געקוקט אויף זיין האַלז און ג ע ז ע ה ן די צוויי אָרעמס וואָס האָבען זיך אַרום איהם געפלאָכטען ווען איך, ווי אַן אַרויסגעשטויסענע פון דער וועלט, בין אין דונקעלען ווינקעל פאַר'ן פענסטער פון זיין צימער געשטאַנען. אַ נאָגענדער ווייטאָג האָט זיך ווי אַ שאַרף פון אַ שפּיעז אין מיין האַרצען אַריינגעשטאָכען ביי דער ערינערונג. איך האָב מיינע פינגער פון זיין האַנד בע־פרייט, דעם ווייטאָג פערדריקט ער זאָל זיך דורך אַ קרעכץ ניט אַרויסגעבען.

און וואָס איז ער שולדיג אַז ער ליעבט מיך אַזוי — — ווי אַנדערע! ער וויל לעבען ווי ער וויל. ער וויל צובייטען דעם גרוי־סען געפיהל פון איין גרויסע ליעבע אויף אַ סך. ווען איך פרעג איהם פאַר וואָס האָט ער אין זיין צימער ג ע ל י ע ב ט אַן אַנדערע, וואָלט ער מיר קענען ענטפערען — דערפאַר וואָס א י ך בין ניט געקומען. איך האָב יענע מיין פּלאַץ אָפּגעטראָטען, זיך אַליין פון איהם צוריקגעצויגען...

וויפיעל איך וואָלט איהם געקענט אויף אַזאַ ענטפער ענטפע־

רען! אָבער, איך האָב געשוויגען, געשוויגען ווי אַלע מאָל ווען איך האָב אַ סך, אַ סך צו זאָגען. געשוויגען און זיך ווייטער דערווייטערט ווען ער האָט זיך געוואָלט צו מיר דערנעהענטערען, און ער איז אַוועק, אַוועק מיט זיין בעליידיגטען שטאָלץ.

ביי מענער איז דאָ גאָר אַן אַנדער סאָרט שטאָלץ ווי ביי פרויען, פרויען זיינען שטאָלץ אויף זייער טוגענד, מענער — אויף זייער זינד...

ווען פרויען ווילען ליעבען, ווילען מענער ל ע ב ע ן. אָבער ליעבע און לעבען זיינען גאָר צוויי בעזונדערע זאַכען כאָטש זיי געהן אָפט באַנאַנד. ליעבע איז די דעקאָראַציע פון לעבען, ווען לעבען, אין פּראָסטען זינן פון וואָרט, איז דער טויט פון דער ליעבע...

איך זוך צו בעפרייען מיינע געפיהלען פון אונטער דעם קאָנטראָלירענדען געדאַנק. דער קלאָהרער פערשטאַנד הייסט מיר אויפגעבען דעם משוגענעם געפיהל פאַר פאַנאַטישע ליעבע אויב איך וויל ניט געהן געגען זיך, אויב איך וויל אויסער מיין ליעבע צו זיך אויך זעלבסט־אַכטונג פערליערען.

עס איז, דאַכט מיר, ניטאָ קיין שווערער קאַמפף פאַר אַ פרוי ווי צווישען ליעבע און זעלבסט־אַכטונג.

וועל איך דעם קאַמפף געווינען?

זיך זעלבסט צו בעקעמפפען איז דער גרעסטער קאַמפף, זיך אַליין בעזיעגען, דער שענסטער זיעג.